

Na podlagi določb Statuta Slovenske potapljaške zveze (v nadaljevanju: SPZ), 1. in 5. točke prvega odstavka 101.a člena Pravilnika o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa na državni ravni (Uradni list RS, št. 68/19, 91/20, 138/21, 74/23, 118/23, 6/24, 18/25, 80/25 in 13/26) ter Smernic za zagotavljanje varnega športnega okolja Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljevanju: OKS-ZŠZ) je Predsedstvo Slovenske potapljaške zveze na svoji seji dne 27.3.2026 sprejelo naslednji

PRAVILNIK O ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI IN VARNEGA ŠPORTNEGA OKOLJA

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(Namen in področje veljavnosti)

- (1) Ta pravilnik določa ukrepe in mehanizme za zagotavljanje varnosti vseh članov športne organizacije in udeležencev športnih programov v okviru SPZ in njenih članic.
- (2) Pravilnik opredeljuje oblike neprimernega ravnanja, identifikacijo in obravnavo varnostnih tveganj, preventivne ukrepe ter pravila za preverjanje osebne ustreznosti kadrov.
- (3) Določbe tega pravilnika veljajo za vse osebe, ki delujejo v okviru SPZ in njenih članic, vključno s športniki, trenerji, strokovnimi delavci, funkcionarji, sodniki, organizatorji, spremljevalnim osebjem in prostovoljci.
- (4) Namen pravilnika je zagotoviti varno okolje, ki preprečuje zlorabe v športu, ne tolerira nasilja ter krepi integriteto in zaupanje.
- (5) SPZ se zavezuje k zagotavljanju varnega, vključujočega in spodbudnega športnega okolja ter k stalnemu izboljševanju svojih pravilnikov in praks na področju varnosti v športu.
- (6) SPZ se zavezuje k izobraževanju vseh svojih članov, sodelavcev in tekmovalcev na področju varnega športnega okolja.

II. OPREDELITEV OBLIK NEPRIMERNEGA RAVNANJA

2. člen

(Zloraba in neprimerno ravnanje v športu)

(1) Za zlorabo v športu se šteje vsako namerno dejanje ali vedenje, ki povzroči oziroma bi lahko povzročilo fizično, čustveno, spolno ali materialno škodo športniku ali drugemu deležniku v športnem okolju.

(2) Prepovedane oblike zlorab in neprimerne ravnanja v športu obsegajo zlasti naslednja ravnanja:

- fizična zloraba: vsako namerno dejanje nasilja, agresije ali telesne poškodbe, ki povzroči poškodbo ali travmo in se ne zgodi neposredno v kontekstu športnih pravil (med drugim: udarjanje, pretepanje, neustrezne obremenitve pri treningu ali ob predhodnih poškodbah, prisilno uživanje alkohola, sistematične dopinške prakse),
- psihološka zloraba: brezkontaktno vedenje namernega povzročanja psihološke ali čustvene škode v besedni ali nebesedni obliki, kar vključuje verbalne napade, žalitve, poniževanje, grožnje, manipulacijo, sistematično izključevanje ter ustrahovanje (angl. bullying), ki je lahko tudi skupinsko ali pa se izvaja preko spleta,
- spolna zloraba: vedenje spolne narave s stikom ali brez njega, pri katerem ni privolitve, je ta izsiljena oziroma manipulirana ali pa je sploh ni mogoče dati (med drugim: spolni napad, posilstvo, nadlegovanje, neželena spolna prizadevanja),
- spolno nadlegovanje: vsako neželjeno vedenje spolne narave, verbalno, neverbalno ali fizično, ki povzroča nelagodje, ponižanje ali ustrahovanje posameznika,
- spolno napeljevanje (grooming): vzpostavljanje odnosa zaupanja z namenom manipulacije, izkoriščanja ali zlorabe posameznika, zlasti mladoletne osebe,
- materialna oziroma finančna zloraba: nepravilna ali nepooblaščen uporaba posameznikovih finančnih virov, sredstev ali premoženja za osebno korist ali nadzor, kar med drugim vključuje krajo, goljufijo, izkoriščanje ali spravljanje v finančno odvisnost,
- zanemarjanje oziroma malomarnost: opustitev zagotavljanja ustrezne oskrbe, podpore ali pozornosti (med drugim pomanjkanje hrane, počitka, zdravstvene oskrbe oziroma starosti in zmožnostim primerne okolja),
- izkoriščanje: dejanje izkoriščanja posameznika za osebno korist, ki pogosto vključuje zlorabo moči, zaupanja ali avtoritete,

- diskriminatorno nadlegovanje ali zloraba: ravnanje, ki temelji na osebnih okoliščinah posameznika, kot so spol, starost, narodnost, rasa, vera, invalidnost, spolna usmerjenost ali druge osebne okoliščine.

III. IDENTIFIKACIJA IN OBRAVNAVA VARNOSTNIH TVEGANJ TER SANKCIJE ZA NAJHUJŠE KRŠITVE

3. člen

(Identifikacija tveganj)

(1) SPZ in njene članice morajo redno identificirati situacije, ki predstavljajo povečano varnostno tveganje za nastanek zlorab in jih ustrezno nasloviti.

(2) Posebna pozornost in nadzor se namenjata obravnavi varnostnih tveganj v specifičnih situacijah, kot so potovanja, nastanitve, uporaba garderob, individualni treningi, vadba v bazenu, globinski treningi, odprte vode in tekmovanja.

(3) Pri ugotavljanju varnostnih tveganj in obravnavi vsakršnega ravnanja se razišče in upošteva razmerje moči ter položaj vpletenih deležnikov, s primarnim ciljem preprečevanja zlorabe avtoritete, moči ali zaupanja.

(4) Za vsako identificirano varnostno tveganje SPZ sprejme ustrezne preventivne ukrepe in protokole ravnanja, ki minimizirajo možnost nastanka zlorab ter določajo jasna pravila obnašanja in nadzora za vse deležnike.

(5) Pri identifikaciji in oceni tveganj se posebej upošteva ranljivost posameznika, zlasti glede na njegovo starost, razvojno stopnjo, invalidnost, socialni položaj ali druge osebne okoliščine.

4. člen

(Obravnava tveganj in prijava kršitev)

(1) Za prijavo kršitev SPZ vzpostavi in upravlja digitalno spletno orodje, ki omogoča enostavno, hitro in anonimno podajo prijave. Ne glede na način prijave pravila obravnave in vodenja postopkov zagotavljajo zaupnost ter varstvo identitete neanonimnega prijavitelja.

(2) Žrtve, prijavitelji ali osebe, ki zaznajo kršitev, se lahko s prijavo obrnejo na enotno kontaktno točko oziroma na imenovano osebo, ki deluje v okviru SPZ in nudi ustrezne informacije, usmeritve in skrbi za obravnavo prijav.

(3) SPZ imenuje komisijo, sestavljeno iz do 5 članov, izmed katerih je en član pravne izobrazbe, en član zaupnik, ostali člani pa so predstavniki klubov, članov zveze oziroma zunanjih oseb. Praviloma je en član predstavnik zaposlenih pri SPZ. Komisija za svoje delo sprejme poslovnik.

(4) V primerih, ko zadeve ni mogoče ustrezno rešiti na ravni SPZ, se zadeva lahko predloži v obravnavo pristojnim organom OKS-ZŠZ.

(5) Prijava kršitev se lahko poda anonimno ali neanonimno preko različnih komunikacijskih kanalov, vključno po elektronski, telefonski ali osebni poti.

(6) Vsi deležniki, ki delujejo v okviru SPZ ali njenih članic, so dolžni nemudoma prijaviti vsako zaznano ali sumljivo ravnanje, ki bi lahko predstavljalo kršitev tega pravilnika.

(7) SPZ zagotavlja zaščito prijaviteljev pred kakršnimi koli povračilnimi ukrepi, če je bila prijava podana v dobri veri.

5. člen

(Komisija za integriteto in zaupniki)

(1) SPZ imenuje komisijo, sestavljeno praviloma iz 5 članov, ki deluje neodvisno in nepristransko. En član komisije je zaupnik.

(2) Komisija in zaupnik se imenujejo za obdobje petih let.

(3) Naloge komisije so zlasti:

- obravnava prijav,
- predlaganje sankcij in ukrepov,
- predlaganje sprememb in dopolnitev pravilnika o zagotavljanju varnega športnega okolja.

(4) Naloge zaupnika so zlasti:

- usposabljanje članov Slovenske potapljaške zveze o varnem okolju in spoštovanju varnega okolja ter spremljanje novosti na tem področju,
- zagotavljanje informacij in podpore žrtvam,
- usklajevanje postopkov obravnave kršitev,
- sodelovanje z organi SPZ in drugimi pristojnimi institucijami,

- spremljanje izvajanja ukrepov za zagotavljanje varnega športnega okolja.

6. člen

(Sankcije)

(1) Na predlog komisije, ki obravnava prijavljene zadeve, se lahko izreče naslednje sankcije in se obvesti naslednje institucije:

(2) SPZ ali društvo, ki je član SPZ, posameznika izključi iz svojega članstva in mu prepove opravljanje kakršnega koli dela, v kakršni koli obliki, povezanega z dejavnostmi, ki jih izvaja SPZ in/ali društvo, če je bil ta posameznik:

- pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev, ali
- pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost.

(3) Prepoved opravljanja kakršnega koli dela, v kakršni koli obliki, ki je povezano z dejavnostmi, ki jih izvaja SPZ in/ali društvo, član SPZ, se nanaša tudi na posameznika, ki je bil pravnomočno obsojen zaradi predhodno naštetih kaznivih dejanj in ki na kakršen koli način sodeluje s SPZ ali društvom, pa ta posameznik ni formalni član SPZ ali formalni član društva, člana SPZ.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se za kršitve tega pravilnika lahko izrečejo tudi drugi disciplinski ukrepi, skladno z internimi akti SPZ, pri čemer se upošteva narava, teža in okoliščine posamezne kršitve.

(5) Disciplinski ukrepi lahko vključujejo zlasti opozorilo, opomin, začasno izključitev iz dejavnosti, omejitev opravljanja funkcije ali trajno izključitev.

(6) Vsako obravnavo se po zaključku naznani predsedstvu Slovenske potapljaške zveze.

(7) Če se v teku obravnave ugotovi, da ima obravnavano ravnanje znake kaznivega dejanja, je komisija dolžna o tem obvestiti policijo in predati vse ugotovitve policiji.

(8) V času obravnave lahko komisija predsedstvu predlaga začasne ukrepe, kot so izločitev, odstranitev in prepoved stikov, na katere lahko vpliva Slovenska potapljaška zveza oziroma njene članice.

7. člen

(Varstvo identitete prijavitelja in zaupnost postopka)

(1) Kadar prijavitelj prek digitalnega spletnega orodja ali na drug način prijavo odda neanonimno in razkrije svojo identiteto, SPZ in njeni organi v celotnem postopku obravnave in tudi po njem zagotavljajo strogo zaupnost ter varstvo njegovih osebnih podatkov.

(2) Podatki o identiteti neanonimnega prijavitelja ter vse druge informacije in okoliščine, iz katerih bi bilo mogoče posredno ali neposredno sklepati na njegovo identiteto, so strogo zaupni. Dostop do teh podatkov imajo izključno imenovana kontaktna oseba in člani pristojnega organa SPZ, ki posamezno prijavo neposredno obravnavajo.

(3) Identiteta prijavitelja se brez njegovega izrecnega predhodnega pisnega soglasja ne sme razkriti domnevemu kršitelju, drugim članom športne organizacije ali javnosti, razen če razkritje v skladu z veljavno zakonodajo zahtevajo pristojni državni organi v okviru predkazenskih, kazenskih ali drugih uradnih postopkov.

(4) Informacije, povezane s prijavo in postopkom obravnave, se obdelujejo in posredujejo izključno na podlagi potrebe po seznanitvi ter v obsegu, ki je nujen za izvedbo postopka.

(5) Končne odločitve pristojnega organa SPZ, načelna stališča ali izvlečki odločitev, ki so posredovani drugim organom SPZ, članicam SPZ ali javnosti, morajo biti predhodno ustrezno anonimizirani, skladno s pravnimi predpisi in etičnimi načeli.

(6) Vse predhodno navedeno v tem členu velja tudi za vse relevantne postopke v društvih, ki so članice SPZ.

IV. PREVENTIVNI UKREPI

8. člen

(Ukrepi za preprečevanje tveganj)

(1) Za zagotavljanje varnega okolja SPZ izvaja naslednje preventivne ukrepe:

- promocija športnih vrednot, načel dobrega upravljanja v športu in Etičnega kodeksa delovanja v športu,
- spodbujanje socialne vključenosti in enakih možnosti za vse posameznike, ne glede na ozadje, etnično pripadnost ali fizične sposobnosti,
- objava enostavno dostopnih informacij na spletni strani o preprečevanju zlorab, navodilih za ukrepanje in možnostih pomoči.

(2) SPZ na svoji spletni strani objavlja tudi povezave do zunanjih institucij (Inšpektorat Republike Slovenije za šport, Varuh športnikovih pravic, SLOADO in druge pristojne institucije).

(3) SPZ redno zbira povratne informacije deležnikov o učinkovitosti sprejetih ukrepov ter jih uporablja za izboljšanje sistemov zagotavljanja varnega športnega okolja.

9. člen

(Izobraževanje in usposabljanje)

(1) SPZ skrbi za redno izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje vseh svojih deležnikov o pomembnosti in načinih zagotavljanja varnega športnega okolja.

(2) Za vse aktivne strokovne delavce (trenerje), člane strokovnega in podpornega osebja ter funkcionarje, ki delujejo v okviru SPZ ali njenih članic, SPZ nudi opravljanje ustreznega usposabljanja s področja zagotavljanja varnosti v športu.

(3) SPZ opredeli vsebino, osnovni obseg in nosilce izobraževanja oziroma usposabljanja, vključno z minimalnimi zahtevami, ki jih mora izobraževanje oziroma usposabljanje izpolnjevati.

(4) Namen usposabljanja je dvigniti ozaveščenost o različnih oblikah zlorab, zanemarjanja in neustreznega vedenja ter posameznike opremiti z znanjem in veščinami za njihovo prepoznavanje, preprečevanje in ustrezno odzivanje na tveganja.

(5) SPZ in njene članice morajo z informacijami in izobraževalnimi gradivi o pravicah ter možnostih prijave kršitev redno seznanjati tudi same športnike, zlasti mladoletne športnike, in njihove starše oziroma zakonite skrbnike.

(6) Izobraževanja in usposabljanja vključujejo tudi praktične vsebine za prepoznavanje, preprečevanje in ustrezno odzivanje na primere zlorab, nadlegovanja in drugih oblik neprimerne ravnanja.

10. člen

(Odgovornosti posameznikov)

Vsi posamezniki, ki delujejo v okviru SPZ in njenih članic, so dolžni:

- spoštovati določbe tega pravilnika,
- ravnati v skladu z načeli varnega, spoštljivega in vključujočega športnega okolja,
- nemudoma prijaviti kršitve ali sume kršitev,
- sodelovati v postopkih obravnave kršitev ter zagotoviti resnične in točne informacije.

11. člen

(Redni pregled pravilnika)

- (1) SPZ redno preverja ustreznost in učinkovitost tega pravilnika ter ga po potrebi posodablja.
- (2) Pri pregledih se upoštevajo spremembe zakonodaje, dobre prakse in smernice pristojnih športnih organizacij ter povratne informacije deležnikov.

V. PREVERJANJE OSEBNE USTREZNOSTI KADROV

12. člen

(Najmanjši obseg in način preverjanja)

- (1) Za zagotavljanje integritete in varnosti vseh udeležencev mora SPZ izvajati preverjanje osebne ustreznosti kadrov.
- (2) To preverjanje je obligatorne narave in se izvede pred nastopom funkcije ali dela ter velja zlasti za strokovne delavce, podporno osebje in funkcionarje.
- (3) Preverjanje obsega oceno morebitnih varnostnih tveganj, preteklih ravnanj posameznika in ugotavljanje prisotnosti konflikta interesov.

13. člen

(Obvezna pisna izjava kandidata)

- (1) Vsak kandidat za strokovnega delavca, funkcionarja ali člana podpornega osebja mora pred prevzemom nalog podpisati in predložiti »Pisno izjavo kandidata pred nastopom dela ali funkcije« (Priloga 1), s podpisom katere jamči za resničnost podatkov.
- (2) Podpisna izjava vsebuje naslednje elemente:
 - izjavo o seznanitvi in sprejemanju pravil športne organizacije,
 - razkritje morebitnih dejstev, tekočih postopkov ali preteklih ravnanj, ki lahko ali bi lahko vplivala na varnost deležnikov športne organizacije,
 - razkritje dejstev o morebitnem obstoju dejanskega konflikta interesov ali videzu obstoja konflikta interesov.
- (3) Posameznik lahko nastopi predvideno funkcijo ali delo v SPZ po podpisu izjave iz prvega odstavka tega člena.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

14. člen

(Začetek veljavnosti)

- (1) Pravilnik začne veljati in se uporabljati 15. dan po sprejemu na pristojnem organu SPZ.
- (2) Za namen zagotavljanja transparentnosti in seznanitve vseh deležnikov se ta pravilnik po sprejemu javno objavi na uradni spletni strani SPZ.
- (3) Vse članice SPZ so dolžne svoje interne akte s področja varnosti in varnega športnega okolja ter izvajanja kadrovske preverjanj iz 12. in 13. člena tega pravilnika uskladiti s tem pravilnikom v roku 6 mesecev od njegove uveljavitve.
- (4) V roku iz prejšnjega odstavka tega člena so SPZ in njene članice dolžne določila o izključitvi iz drugega in tretjega odstavka 6. člena tega pravilnika izrecno implementirati v svoje statute ter morebitne druge pravne akte, ki urejajo članstvo ter delovno, strokovno in poslovno sodelovanje v okviru SPZ in društev, članic SPZ.

Slovenska potapljaška zveza

_____, predsednik

Kraj in datum: _____

Priloge:

- Priloga 1: Pisna izjava kandidata pred nastopom dela ali funkcije
- Priloga 2: Obrazec za prijavo kršitve ali zlorabe v športu

Priloga 1: Pisna izjava kandidata pred nastopom dela ali funkcije

Podatki o kandidaturi:

- Ime in priimek: _____
- Naslov stalnega prebivališča: _____
- Predvidena funkcija/delovno mesto/vloga v organizaciji: _____
- Naziv športne organizacije: SLOVENSKA POTAPLJAŠKA ZVEZA

Spodaj podpisani/a pred nastopom navedene funkcije oziroma dela podajam naslednjo izjavo, skladno z internimi pravili organizacije za zagotavljanje varnosti in varnega športnega okolja.

1. Sprejemanje pravil športne organizacije

Izjavljam, da sem seznanjen/a z veljavnimi pravnimi akti in pravili te športne organizacije, vključno s pravili za zagotavljanje varnosti in varnega športnega okolja, ki jih v celoti sprejemam in se zavežem k njihovem spoštovanju.

2. Razkritje morebitnih tveganj in konfliktov interesov

(Prosimo, obkrožite ustrezen odgovor na koncu vsake vrstice. Če ste pri katerem koli vprašanju obkrožili »DA«, prosimo, da okoliščine pojasnite v vrsticah pod vprašalnikom).

Izjavljam in potrjujem, da:

- Sem bil/a pravnomočno obsojen/a zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev **DA/NE**
- Sem bil/a pravnomočno obsojen/a zaradi naklepne kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost **DA/NE**
- Sem v kazenskem postopku zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katerega je zagrožena kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev. **DA/NE**
- Sem v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost. **DA/NE**
- Obstajajo druga dejstva ali okoliščine iz mojega preteklega ali sedanjega delovanja, ki lahko ali bi lahko vplivala na varnost deležnikov organizacije. **DA/NE**

Zavedam se obveznosti izogibanja nasprotju interesov in izjavljam, da:

- Opravljam druge funkcije ali imam jaz oziroma moji ožji družinski člani poslovne/finančne interese, ki so povezani z delovanjem te organizacije. **DA/NE**
- Obstajajo dejstva, ki bi lahko predstavljala dejanski ali navidezni konflikt interesov pri neodvisnem opravljanju moje predvidene vloge. **DA/NE**

Pojasnila (izpolnite le v primeru obkroženega odgovora »DA«):

Zavedam se, da je podajanje neresničnih ali nepopolnih informacij v tej izjavi lahko razlog za neimenovanje na funkcijo, nesklencev ali prekinitvev sodelovanja ali uvedbo disciplinskega postopka v skladu z akti organizacije. Zavežem se, da bom o vsaki morebitni spremembi zgoraj navedenih dejstev organizacijo nemudoma obvestil/a.

Kraj in datum:

Podpis kandidata/ke:

Priloga 2: Obrazec za prijavo kršitve ali zlorabe v športu

Izpolnjen obrazec pošljite na e-naslov: spz@spz.si ali anonimno na povezavi:
<https://www.spz.si/zvizgavka/>

1. Vrsta prijave (označite):

- nasilje
- nadlegovanje
- diskriminacija
- dopinška kršitev
- finančna nepravilnost
- drugo

2. Opis dogodka:

(*prostor za opis*):

3. Kdaj se je dogodek zgodil:

(*Datum/obdobje*):

4. Kje se je dogodek zgodil:

(*Lokacija*):

5. Osebe, povezane z dogodkom:

(*opcija*)

6. Ali želite ostati anonimni:

- DA
- NE

7. Kontaktni podatki (neobvezno):

<i>Ime</i>	
<i>E-pošta</i>	
<i>Telefon</i>	

8. Priloge:

- dokumenti,
- fotografije,
- drugi dokazi.

9. Datum:

(*datum*)